

PŘEHLED VÝZKUMŮ

51

Brno 2010

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis *Peer-reviewed journal*

Ročník 51
Volume 51

Číslo 1–2
Issue 1–2

Předseda redakční rady
Head of editorial board

Pavel Kouřil

Redakční rada
Editorial Board

Herwig Friesinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozłowski,
Alexander Ruttikay, Jiří A. Svoboda, Jaroslav Tejral, Ladislav Veliačik

Odpovědný redaktor
Editor in chief

Petr Škrdla

Výkonná redakce
Assistant Editors

Soňa Klanicová, Marián Mazuch, Ladislav Nejman, Olga Lečbychová,
Rudolf Procházka, Jiří Juchelka, Lubomír Šebela

Technická redakce, sazba
Executive Editors, Typography

Pavel Jansa, Ondřej Mlejnek

Software
Software

Spencer Kimball, Peter Mattis, GIMP Development Team 2008: GNU
Image Manipulation Program, 2.6.1
GRASS Development Team 2008: Geographic Resources Analysis
Support System, 6.3.0
Kolektiv autorů 2008: Inkscape, 0.46
Kolektiv autorů 2005: L^AT_EX 2_ε

Fotografie na obálce
Cover Photography

Bronzové artefakty nalezené v depotech na hradišti „Tabulová hora“
u Klentnice. Srov. studii A. Navrátila. Foto J. Špaček.
*A foto of bronze artifacts found in hoards in the hill fort „Tabulová
hora“ near Klentnice. See the study of A. Navrátil. Photo by J. Špaček.*

Adresa redakce
Adress

Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i.
Královopolská 147
612 00 Brno
E-mail: pv@iabrno.cz

Webové stránky s pokyny pro autory: <http://www.iabrno.cz/pv>

ISSN 1211-7250

MK ČR E 18648

Vydáno v Brně roku 2010

Copyright ©2010 Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i. and the authors.

5 × ? m) byl zapuštěn do souvrství ze 13./14.–14. století, předpokládaná doba jeho výstavby spadá do intervalu 14./15.–16. století. Suterén byl vzhledem k nálezové situaci pravděpodobně plochostropý, v nadzemní partii zřejmě disponoval dřevohliněnou nebo hrázděnou nástavbou. Z hlediska funkce se mohlo jednat o stavbu výrobního charakteru, sloužící k vaření piva, tzv. Bräuhaus (příslušnost k objektu nadanému pivovárečným právem), částečně(?) nespalné konstrukce, v odstupu od obytné zástavby v přední části parcely. Objekt zanikl požárem někdy v průběhu 17. století (keramika a kachle z 16./17.–17. století; jeden exemplář kachle nese letopočet 1621), zániková výplň vykazuje charakter evidentní popožárové planýrky (obr. 101). Snížená úroveň koruny zdívá zaniklého objektu byla dodatečně narušena jámou na hašení vápna, související patrně s obnovou zástavby po požáru. Svrchní část stratigrafické sekvence uzavírá vrstva, která obsahuje keramický materiál rámcově datovatelný do 18.–19. století, následovaná suťovou planýrkou již zřejmě recentního původu.

František Kolář

Literatura

- Merta, D., Peška, M. 2010:** Stavby typu „kamenaté“ v prostředí vrcholně středověkého Brna. In: *Dějiny staveb 2009*, Plzeň, 215–222.
- Prix, D.:** Opava, U Jaktařské brány 8/ Na Valech, č. p. 156, pův. č. p. 168–heslo objektu zpracované pro připravované vydání *Uměleckých památek Moravy a Slezska*, editor B. Samek, zpracováno v dubnu 2006.
- Šopák, P. 2003:** *Klasicistní architektura Opavy let 1780–1850*. Opava.

Resumé

Opava (Kat. Opava–Stadt, Bez. Opava), U Jaktařské brány Str., Parz. Nr. 135. Mittelalter, Neuzeit. Stadt. Rettungsgrabung.

OPAVA (K. Ú. OPAVA-PŘEDMĚSTÍ, OKR. OPAVA)

Zacpalova ulice, p. č. 3007. Středověk, novověk. Město. Záchraný výzkum.

V měsících březnu a dubnu byl prováděn výkop pro vodovodní potrubí a kanalizaci v ulici Zacpalova, která je kolmá na předměstskou ulici na Rybníčku. V některých místech obou liniových výkopů, byly zjištěny archeologické situace (č. akce NPÚ Ostrava 14/09).

V jihovýchodní části ulice se na severním profilu vyřýsovala 0,3 m široká zídka, obklopená směsí popelu a hlíny, ohořelých dřev a kamenů. Tuto lokální destrukci menší stavby zapříčiněnou požárem můžeme datovat pouze v širším rozmezí vrcholného středověku a počátku raného novověku.

Spodní část souvrství lze na základě keramických nálezů časově zařadit do rozmezí od 14. po 19. stol.

Pavel Malík

Resumé

Opava (Kat. Opava–Předměstí, Bez. Opava), Zacpalova Str. Spätmittelalter, Neuzeit. Stadt. Rettungsgrabung.

OSTRAVA (K. Ú. MORAVSKÁ OSTRAVA, OKR. OSTRAVA)

Ulice Antonína Macka, č. p. 1711, p. č. 508/1. Středověk. Město. Záchraný výzkum.

V měsíci červnu byly prováděny stavební práce ve sklepních prostorách domu č. p. 1711 na ulici A. Macka (č. akce NPÚ Ostrava 60/09). V jedné ze suterénních místností byly při severozápadní zdi pod planýrkou suti tvořící podlahu objeveny do podloží zahloubený menší mísovitý objekt a kulová jamka. Jednalo se pravděpodobně o odpadní jámu, která obsahovala zvířecí kosti, mazanici, strusku a fragmenty keramiky rámcově datované do 14.–15. stol.

Pavel Malík

Resumé

Ostrava (Kat. Moravská Ostrava, Bez. Ostrava), Antonína Macka Str. Mittelalter. Stadt. Rettungsgrabung.

OTASLAVICE (K. Ú. HORNÍ OTASLAVICE, OKR. PROSTĚJOV)

„Homole“, p. č. 1417/2. Středověk. Fortifikace. Zjišťovací výzkum.

Lokalizace: okolí bodu Y = 571870; X = 1106587.

Dne 12. 4. 2008 proběhla v lesním terénu v okolí trati "Homole" povrchová prospekce zaniklých komunikací trasy Brno–Olomouc za účasti P. Boliny, D. Cendelína a P. Šlézara. Přítomní provedli na zmiňované lokalitě vizuální rekognoskaci terénu, při níž bylo rozeznáno torzo opevnění tvořené okružním příkopem.

Na základě těchto zjištění byl dne 9. 4. 2009 proveden nedestruktivní (či málo destruktivní) archeologický průzkum lokality, spočívající v zaměření terénních relikvů stanicí GPS (Thales Pro Mark3 RTK) a vyhotovení plánu, ve fotografické a popisné dokumentaci, povrchových sběrů a mikrosondáži (Šlészár a kol. 2009).

Kopec Homole leží jihovýchodně od obce nad potokem Brodečkou. Místo se nachází v dominantní poloze s dobrým rozhledem zvláště k východu a jihovýchodu. Plocha opevnění je v současné době částečně porostlá listnatými stromy (lípy) a křovinami. Ze severní strany je svah kopce Homole odlámán kamenolomem „Nad Skalou“, otevřeným v roce 1936, kde byl nalezen bronzový depot únětické kultury. Pod ním leží větší, tzv. Obecní lom ve srázném severním svahu, otevřený na sklonku 19. století. Stejně tak i v blízkém okolí jsou stopy po drobném lámání kamene (Malý 2001, 40–pozn. 37; Moš 2004, 95). Z předválečného období jsou z trati Homole známy paleolitické nálezy. J. Malý (2001, 40) uvádí na vrcholu Homole existenci „základů zakřivené kamenné zdi bez malty“ o předpokládaném průměru 5 až 6 m. Při vnější straně „zdívá“ vykopal J. Štefek v roce 1956 torzo pozdněstředověké nádoby (uloženo